

„Moje soukromí! Nekoukat, nešťourat!“

Přihlašovací jméno. Heslo. Přihlásit. A jste tam. Ve světě rychlosti, otevřenosti, aktuálnosti. Ve virtuálním světě, kde nic není nemožné. Kde jsou si všichni blízko i přes tisíce kilometrů. Přihlásili jste se na místo, v němž zamčené dveře vašeho domu nejsou překážkou.

Vítejte ve světě, kde je vaše soukromí zbožím, které nabízíte jen za pár „liků“. Vítejte ve světě jednadvacátého století. Ve světě, v němž virtuální prostor znamená život.

Touhu svěřovat se máme v genech nejspíš už od pravěku. První lidé si pomocí kouřových signálů posílali zprávy o tom co jim chybí nebo že jsou v nebezpečí. O tisíce let později si naši předkové posílali zprávy prostřednictvím poslů, poštovních holubů, dopisů. Pokrok přišel v době, kdy již nebylo třeba živého tvora, ale stačila rádiová vysílání, telegramy, první telefony. O našich blízkých jsme věděli, když jsme potřebovali. Že trvalo týden, než přišla odpověď?! Přišla a to bylo důležité.

Jakmile jsme mohli osoby, na kterých nám záleží „strčit do kapsy“ díky mobilním telefonům, byl už týden na odpověď příliš dlouhou dobou. Hodinu neodepsal?! Dva dny nezvedá telefon?! Něco je špatně! „Kde jsi, co děláš?“ – otázka, na kterou chceme znát odpověď okamžitě.

A pak přišel on. Objev, který byl označen vynálezem historie. Internet. Kdo by byl řekl, že zasáhne tolik lidí, ovlivní množství životů a stane se nedílnou součástí našeho žití.

Ztratili jsme snad naši svobodu a volnost? Lidé v jeskyních neměli alarmy, bezpečnostní dveře a kamerový systém, my ano, ale i přesto přátelé na druhé straně světa vědí, co jsme měli dnes k obědu. A jsou to pouze naši přátelé? Přes všechny bezpečnostní systémy otevíráme naše životy stále víc dokořán i lidem, nám naprosto cizí.

Paní Nováková povídala, že pan Dvořák támhle někde to a ono. Dnes už paní Nováková nemusí říkat nic. To, že pan Dvořák támhle někde to a ono, vám může poslat paní Achmir z druhého strany zeměkoule černé na bílém. Pan Dvořák se totiž támhle někde nechal vyfotit chytrým telefonem a během třiceti vteřin byla fotografie „sdílena“ a kromě paní Achmir ji za pět minut vidělo dalších XY lidí i z těch nejzapadlejších koutů země.

Panu Dvořákovi nemůžeme nic vytknout, je to jeho život. Nebo ne? Pan Dvořák má totiž na svém facebookovém profilu uvedeno, že je ženatý s paní Dvořákovou, jenže na fotografii je „označena“ slečna Libuška. Charakterové vlastnosti pana Dvořáka ponechme stranou. Jediné, co můžeme konstatovat, je fakt, že pan Dvořák není příliš chytrým záletníkem. Proč? Asi si špatně přečetl Možnosti ochrany soukromí, když svůj profil zakládal. Pokud by si je totiž nastudoval více dopodrobna, přišel by na to, že mohl zakázat sdílení své fotografie nebo její zobrazení vlastní ženě a jejím kamarádkám.

Kritika internetu, který nám odnímá kus soukromí, je namístě. Jenže stejně tak jako si odpůrci mobilních telefonů mohou svůj aparát vypnout, mohou tak učinit i uživatelé sociálních sítí. Jenže člověk, který dnes nevyužívá facebook nebo twitter, jako by neexistoval – mluvíme-li o mladší generaci. Tomu nevěřím. Jsem zastáncem toho názoru, že pokud jedinec chce, není problém se s kýmkoli spojit. Za problém považuji fakt, že dnešní společnost tyto „podiviny“ poněkud znevýhodňuje. Kolektiv třídy většinu záležitostí řeší právě na facebooku. Pokud chcete mít nejnovější informace ohledně vaší oblíbené kapely, pak je třeba stát se její fanouškem na facebookové stránce. V neposlední řadě spojit se s kamarády je nejrychlejší právě na facebooku. Vysvětlení je prosté.

Téměř standardním vybavením pubertáka je mobilní telefon. Nenechte se mýlit, není to jen tak nějaký telefon. Jde o smartphone. Obyčejný smartphone? Kdepak, tento disponuje datovým připojením k 3G síti. Ano, stále mluvím českým jazykem. Ve zkratce to znamená, že facebook je vašim věrným společníkem všude.

A tak šance, že vašeho kamaráda zastihnete „online“, je daleko vyšší než ta, že vám přijde otevřít dveře, když zazvoníte na zvonek u jeho domu. Mimo to, že se tedy určitě domluvíte, jste ušetřili čas a vše proběhlo zdarma.

Zmínila jsem, že sociální sítě jsou výsadou mladých. To bych ale starším ročníkům nejspíš křivdila. V přátelích mých spolužáků se stále častěji objevují jejich babičky a rodiče. Vzpomeňme na nešťastníka pana Dvořáka.

Představme si, že pan Dvořák, aby se s manželkou usmířil, bere rodinu na dovolenou. Jejich třináctiletá dcera, samozřejmě již majitelka facebookového účtu, se čtením Pravidel správného chování na internetu také nezabývala. Týden před odjezdem zveřejnila svou fotografii v obýváku před plazmovou televizí a nejmodernějším notebookem – pomocí nového mobilního telefonu. O „líky“ není nouze.

Další aktivitou dítky Dvořákových je status: „Na čtrnáct dní k moři do Dominikánské republiky“. Škoda jen, že ještě nenapsala, že náhradní klíče od domu jsou schované pod rohožkou. Počet dívčích přátel? 685. Počet těch, které opravdu zná, nečiní ani polovinu. Pro lidi, které "v přátelích" nemá uvedeny, založila pro jistotu otevřený profil, což znamená, že veškeré aktivity s ní spojené jsou viditelné pro kohokoliv z celého světa. Mezitím co dcera „postovala“ fotografie z dovolené, si jiný člověk stahoval onu plazmovou televizi ze zdi v obývacím pokoji u Dvořáků.

Poslední kapkou, kterou imaginární rodinka naplní svůj pohár hořkosti, byla důsledná kontrola profilu páně Dvořáky manželky. Ta si na své „zdi“ vyměnila několik znaků se svým kolegou. Znaky – myšleno smajlíci vyjadřující polibek. Když si pak pan Dvořák vydedukoval heslo k profilu ženy, nestačil se divit..

Ochrana našeho soukromí je lehce narušitelná, ale opravdu děláme vše proto, abychom ji upevnili? Na internetu kolují stovky rad, jakým způsobem na ochraně našeho soukromí zapracovat. Protože přiznejme si, heslo: „1 2 3 1 2 3“, nepatří k těm nejbezpečnějším. To, že si ze svého profilu uděláme deníček, také není úplně bezpečné a pokud ještě navíc vyplníme co největší množství osobních údajů – v nejlepší případě i rodné číslo, pak se opravdu nesmíme divit, když naše soukromí neochrání ani ty nejbezpečnější dveře světa.

Facebook neodsuzuji. Jsem jedním z jeho uživatelů již dlouho a veškeré problémy se mi prozatím vyhýbají. Možná je to ale i tím, že v přátelích mám uvedeny jen opravdové přátelé. Svůj profil mám pro cizí osoby uzamčen a nesdílím svou činnost desetkrát během dne.

V momentě, kdy se mě jakákoliv společnost na internetu táže na mou emailovou adresu, už mám pocit, jako by někdo nakukoval do mého soukromí. Jakmile požaduje i jméno a adresu, už jsem nesvá. Moje jméno, můj email – mé soukromí, tak prosím: Nekoukat, nešťourat!

Kde mám jistotu, že má data nebudou prodána reklamní společnosti a z mého e-mailu se pak nestane přeplněná schránka plná „spamů“? Možná jsem ostražitá až příliš, ale přeci jen "dvakrát měř, jednou zadej své jméno!" Protože případů, kdy lidé na svou důvěřivost nepěkně doplatili, je nespočet. Důvěřivost, hloupost, náhoda. Vina internetu nebo facebooku? Nemyslím. Nepodváděli by se manželé i bez něj? Neřekla by dcera ve škole, že odjíždí pryč, a tak bude dům bez dozoru?

Přihlašovací jméno. Heslo. Přihlásit. A jste tam. Ve světě rychlosti, otevřenosti, aktuálnosti. Ve světě, v němž nebezpečí číhá na každém rohu. Je jen na nás, do kterých rohů zavítáme a jak obrnění vlastní obezřetností budeme.